

ЗМІСТ

Засідання тридцять шосте, вечірнє
(Вівторок, 5 грудня 2017 року)

Інформація Генерального прокурора України
Луценка Ю.В. та відповіді на запитання ...2

[Результати поіменної реєстрації](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ШОСТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
5 грудня 2017 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершено. Прошу всіх народних депутатів зайти до залу для реєстрації на вечірньому засіданні Верховної Ради України. Будь ласка.

Колеги, ви готові до реєстрації? Прошу підготуватися і зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 356 народних депутатів. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Колеги, я хочу нагадати, що на ранковому пленарному засіданні ми прийняли рішення запросити на засідання Верховної Ради України та заслухати керівників правоохоронних органів. До Верховної Ради України для надання інформації прибули Генеральний прокурор України Луценко Юрій Віталійович, заступник керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Кривенко Володимир Володимирович, начальник Головного управління Служби безпеки України в місті Києві та Київській області Семочко Сергій Олексійович.

Колеги, хочу нагадати про регламент розгляду. Генеральний прокурор просить для доповіді до 30 хвилин. Потім запитання від фракцій і груп. Шість фракцій і дві групи – це орієнтовно до 25 хвилин. Нагадаю, система така сама і для депутатів – до 20 хвилин. Отже, представники всіх фракцій і груп, а також народні депутати матимуть змогу поставити запитання. Це буде проходити так, як під час «години запитань до Уряду», тобто 1 хвилина – запитання, 2 хвилини – відповідь.

Прошу провести запис тих, хто хоче взяти участь в обговоренні. Зрозуміло, що кожна фракція матиме гарантовану можливість поставити запитання, а депутати залежно від того, як буде проведено запис через систему «Рада».

Колеги, крім того, хочу зауважити, що ми сьогодні, очевидно, не встигнемо заслухати всіх керівників, тому заслухаємо їх завтра, у середу, під час пленарного засідання.

Шановні колеги, слово надається Генеральному прокурору України Юрію Віталійовичу Луценку. Ми домовилися, що його перший виступ буде з трибуни.

Юрій Віталійович наголошує, що виступатиме щодо питання, яке ми обговорювали на ранковому засіданні, і щодо ситуації, яка сьогодні склалася з приводу затримання певних осіб у місті Києві.

Юрію Віталійовичу, будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В., *Генеральний прокурор України*. Шановні народні депутати! Шановний пане головуєчий! Питання, з якого мене запросили до Верховної Ради, – це питання цілісності й законності діяльності правоохоронної системи України. Як на мене, обговорювати його треба з першими особами, які представляють Генеральну прокуратуру України, Службу безпеки України, Національне антикорупційне бюро України та Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру. За всієї поваги до заступників або виконуючих обов'язки глав цих відомств я вважаю, що подальше продовження практики НАБУ – першими відкривати вогонь по дискредитації на будь-кого, хто сміє ставити запитання про законність діяльності цієї структури, треба припинити (*Оплески*).

Єдине, що я хотів би сказати перед вашим рішенням про те, чи мені продовжувати цю тему зараз, чи чекати керівників, – це спростувати запущений прес-службою Національного антикорупційного бюро міф про війну між Генеральною прокуратурою України та Національним антикорупційним бюро України.

Я з цифрами і фактами на руках хочу твердо заявити. Я, Луценко Юрій Віталійович, як один із співавторів Закону «Про Національне антикорупційне бюро України» та інших антикорупційних законів на своїй посаді робив, роблю і робитиму все, щоб усі правоохоронні органи працювали ефективно в протистоянні корупції та злочинності. Із 50 справ, які за цей рік Національне антикорупційне бюро України спромоглося направити до суду, 20 – за матеріалами ГПУ та СБУ.

Лише це свідчить, що ми працюємо разом там, де закон дозволяє йти вперед. Останні резонансні події, коли саме Генеральна прокуратура України затримала особу, яка намагалася вручити хабар керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, та за його заявою

ми його затримали, або інша резонансна подія, коли «король контрабандистів» Альперін, який десятки років безкарно грабує державний бюджет, за заявою НАБУ до ГПУ вийшов у наручниках із Печерського суду, свідчать, що ми вміємо і хочемо працювати разом. Але це не означає, що будь-які дії Національного антикорупційного бюро є поза моїм ретельним наглядом за законом. Ті дії, які виходять за межі законодавства, повинні стати предметом розгляду того органу, якому ніхто не може відмовити у верховенстві.

Керівник Національного антикорупційного бюро України заявляє, що вказівки керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, який є його процесуальним керівником, юридично нікчемні. Керівник НАБУ порушує кримінальну справу проти керівника Національного агентства з питань запобігання корупції, який у межах своєї компетенції звертається із запитом, а в разі відмови в наданні інформації – з протоколом про корупцію. Керівник НАБУ порушує кримінальне провадження проти керівника фінансового аудиту, який підписує папери про незаконність отримання квартири керівником НАБУ. Усе це свідчить про позицію людини, яка каже: я недоторканий, у мене особливий статус.

Вважаю, що якщо людина не визнає ані повноважень керівника САП, ані авторитету Генерального прокурора, бо мене не наділили відповідними контрольними функціями, то він мусить прийти особисто до Верховної Ради і з трибуни прозвітувати, чому один орган став новоявленим «ЧК», який хоче себе поставити поза законом і загальним порядком (*Оплески*).

Тому, шановні народні депутати, я просив би вас сьогодні цю тему зняти і попросити головуючого (це моє особисте прохання) направити телеграму до керівництва Національного антикорупційного бюро України і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, які перебувають у Вашингтоні з важливою державною місією. Я в силу завантаженості не зміг поїхати на цю конференцію і розповісти про найбільшу за останні 100 років спецконфіскацію – 1,5 мільярда, але Національне антикорупційне бюро, думаю, за два дні вже могло відзвітувати про повернення до бюджету 26 тисяч гривень і може повернутися до Києва, щоб з трибуни Верховної Ради дати звіт про законність чи незаконність певних дій.

Тому просив би Голову Верховної Ради направити таку телеграму і завтра бачити на трибуні тих, які починають цю, з моєї точки зору, законовбивчу війну між відомствами.

Якщо буде ваше добро, пане головуючий, я перейду до наступної теми, яка сьогодні є не менш резонансною, я сказав би, ключовою для майбутнього правової Української держави. Мова йде про події навколо Міхеїла Саакашвілі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юрію Віталійовичу.

Ми додамо час, якщо буде така необхідність.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую.

Я просив би, якщо я доповідатиму зараз про ситуацію навколо Саакашвілі, надати мені близько 15 хвилин частинами до і після, а також у процесі демонстрування відеоматеріалу. Чи можу я на це розраховувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка. Відеоматеріал зараз увімкнути?

ЛУЦЕНКО Ю.В. Ні. Декілька слів до того. Шановні народні депутати, і вам (хоча я впевнений, що ви знаєте обставини резонансно-кримінальної справи про організоване злочинне угруповання Януковича), і нашим слухачам і глядачам хочу ще раз нагадати. Генеральна прокуратура України з подякою отримала від Верховної Ради можливість так званого заочного розслідування і заочного засудження того оточення Януковича, яке втекло, розграбувавши нашу країну.

На момент, коли Прем'єр-міністр Яценюк заступив на свою посаду після Майдану, у Державному казначействі було менше 10 тисяч доларів на все: на пенсії, охорону здоров'я, виплату соціальних платежів і навіть на війну, розв'язану Януковичем. Усе це свідчило про страшні розкрадання, що чинилися в ті роки. Ще раз можу повторити, що за висновком експертів, які несуть кримінальну відповідальність за свої дії, розмір розкрадань Януковича та його компанії в Україні сягнув близько 40 мільярдів доларів, – це один річний бюджет України.

З-посеред усіх членів організованого злочинного угруповання Януковича видне місце займає Курченко. Той Сергій Курченко, який після приходу Януковича до влади протягнув рішення про можливість монополізувати продаж скрапленого газу, штучно завищуючи його необхідну кількість для населення за низькими цінами, перепродуючи його в декілька разів дорожче для підконтрольних та непідконтрольних промислових підприємств. Загальні збитки держави від такої схеми Курченка сягнули 14 мільярдів гривень.

Є також інша схема, за якою Курченко взагалі без жодних платежів до державного бюджету завозив фактично весь обсяг пально-мастильних матеріалів в Україну, списуючи їх нібито на транзит до Придністров'я, яке вже мало б купатися в нафті, якби це було б правдою. Правдою є те, що всі трейдери нафти і газу в Україну мусили проводити свої оборудки через Курченка, залишаючи мільярди поза державним бюджетом. Фактично це був величезний внутрішній офшор, де жодних платежів за нафту і газ в Україні не сплачувалося.

Саме цей Курченко втік з України одним із перших і зараз у Москві отримує від Генеральної прокуратури України законним шляхом направлені документи про підозру у скоєнні особливо тяжких злочинів у складі організованого злочинного угруповання Януковича. Ця підозра йому оголошена давно. Як заведено у правоохоронних органів, ми разом зі Службою безпеки України відслідковуємо ймовірність сприяння членам організованого злочинного угруповання, зокрема Курченку, з боку інших осіб уникнути покарання через ймовірне корумпування судів, прокурорів, слідчих, будь-яких інших органів. Так робиться майже у всіх серйозних справах, так зване супер-оперативне супроводження СБУ тих, кому оголошена підозра або обвинувачення.

У процесі цього відстеження Головним управлінням Служби безпеки України в місті Києві та Київській області разом зі слідчим управлінням міжнародного департаменту ГПУ було виявлено контакти Сергія Курченка та його помічника (правої руки), прізвище якого ми в інтересах слідства сьогодні не оголошуємо. Хоча сьогодні і Курченку, і цій особі вже надіслано в установленому порядку нові підозри щодо дій, які ви зараз побачите на екрані.

Було також встановлено, що ці особи – Курченко та його помічник – постійно спілкуються з правою рукою лідера Руху нових сил Міхеїла Саакашвілі про те, скільки коштів треба виділити на

повстання задля усунення чинної влади в Україні. Підкреслюю, йдеться саме про фінансування повстання і повалення в незаконний спосіб чинної влади в Україні та фактично реванш проросійських сил з метою скасування всіх кримінальних переслідувань Януковича та його оточення і повернення активів Курченка в його власність.

Усе це задокументовано в рамках судових рішень законними процедурами, у тому числі за співпраці двох громадян Російської Федерації українського походження, які під час нашої розробки виявили бажання співпрацювати з українським слідством. Слава Богу, українців у Москві ще багато, маю на увазі справжніх українців.

Нами також задокументовано оперативні суми з номерами купюр, які віддавали Саакашвілі для організації так званих народних протестів. Загальна сума фінансування (ви зараз побачите на екрані) сягає близько 0,5 мільйона доларів. Із них майже половину задокументовано за номерами купюр і під аудіо- та відеоконтролем було вручено правій руці Міхеїла Саакашвілі Северіону Дангадзе. Ця людина постійно розмовляє з правою рукою і з самим Курченком, і безпосередньо отримувала гроші.

Після того як ми отримали рішення судів на обшуки та затримання цієї особи, після витоку інформації з судів, чим ми зараз займаємося, ця особа втекла з міста Києва кілька тижнів тому. Наприкінці минулого тижня вона була виявлена в місті Буковелі, де так би мовити приховував своє місце перебування.

Оперативний підрозділ Служби безпеки України минулої суботи виїхав на його затримання і йшов по його сліду до міста Львова, де виявив машину, яка в силу погодних умов не могла рухатися швидше 40 кілометрів. Біля одного із львівських супермаркетів Северіон Дангадзе утік із машини. Був затриманий його попутник, у якого були знайдені всі фінансові документи, що свідчать про використання коштів Курченка на підвіз людей та фінансування телевізійних агітаційних програм Саакашвілі.

Ця людина на ім'я Назар, прізвище її в інтересах слідства ми поки що не розголошуємо, є постійним консультантом Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (*Шум у залі*). Після цього Служба безпеки України, яка, безумовно, відчувала вину за упущення головного фігуранта, цілу ніч відслідковувала громадянина Дангадзе на території України, зрештою, виявила його на автомобілі близької йому особи. Цей автомобіль рухався зі швидкістю 180 кілометрів на годину в бік російського кордону.

У результаті операції Генеральної прокуратури України та Служби безпеки України біля міста Лубни цей автомобіль був затриманий працівниками поліції і Северіона Дангадзе було затримано та обшукано. У нього знайдено при свідках частину купюр, котрі були передані Курченком для організації масових акцій непокори. Не сумніваюся, що такі самі купюри зараз переховують у своїх гаманцях ті, хто був обдурений чи свідомо служать московській мамоні під Верховною Радою в напівпорожніх наметах.

Тому думаю, що все, що я сказав, найкраще підтвердять аудіо- та відеозйомки, отримані в установленому порядку Службою безпеки України. Але, шановні народні депутати та громадяни України, відразу перепрошую за надто часті нецензурні вислови, які пролунають. Враховуючи, що лише вчора були легалізовані всі плівки, ми не змогли надто акуратно все «запикати», прошу вибачення в українського народу за те, як спілкується світоч української демократії і прогресу. Будь ласка, увімкніть відео.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я дам доручення Апарату, щоб максимально приглушили всю нецензурну лайку. Прошу ввімкнути відео (*Шум у залі*).

(Трансляція відеоматеріалу).

ЛУЦЕНКО Ю.В. Так був установлений зв'язок між Саакашвілі та правою рукою Курченком.

(Трансляція відеоматеріалу).

Зараз ви будете бачити і чути розмови у день після першої акції Саакашвілі біля Верховної Ради. Зверніть особливу увагу на ставлення до рядових учасників необізнаних у джерелах фінансування та дій. Прошу.

(Трансляція відеоматеріалу).

Пішли в баню, баня згоріла.

(Трансляція відеоматеріалу).

Звук ми вимкнули, читайте, бо... *(Шум у залі)*. Увімкни звук, люди хочуть чути.

(Трансляція відеоматеріалу).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я прошу звук вимкнути, усе написано. Це дивиться вся Україна. Я прошу вимкнути звук під час оперативки. Там є написи, уважно дивіться *(Шум у залі)*.

Я не раджуся, а повідомляю.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Колеги, насправді головне не звук, а купюри *(Шум у залі)*.

Сотні тисяч крадених в Україні грошей переходять до рук Саакашвілі на організацію акції. Рахуйте.

(Трансляція відеоматеріалу).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, залишилося 5 хвилин. Після перегляду оперативної зйомки Юрій Віталійович зробить ще одне повідомлення, потім ми завершимо, і він виступить із заключним словом.

Я ще раз хочу наголосити, лунає нецензурна лексика. Є можливість читати. Ми не можемо з головної трибуни країни озвучувати лексику такого рівня.

(Трансляція відеоматеріалу).

Колеги, через 30 секунд буде увімкнено звук.

(Трансляція відеоматеріалу).

Зараз зробимо паузу. Слово надається Юрію Віталійовичу, лишилося всього півтори хвилини.

Будь ласка, Юрію Віталійовичу.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановні народні депутати, ви бачили, як на останніх двох оперативних відео під контролем Служби безпеки України та Генеральної прокуратури права рука Саакашвілі Северіон

Дангадзе отримав близько 220 тисяч євро, а також частину суми в доларах для відновлення протестних акцій. Ви бачили також, як передавали спеціальний телефон для зв'язку з Курченком, який, як вони вважають, захищений від можливості прослуховування українських спецслужб. Тому саме по цьому телефону в один із наступних днів надія людей, які зібралися у наметовому містечку імені Саакашвілі, особисто сам Саакашвілі як світоч демократії, законності і чесності провів розмову з Курченком, який перебуває в Москві.

Прошу ввімкнути зображення і звук також.

(Трансляція відеоматеріалу).

Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Підсумовуючи, хочу висловити велику подяку працівникам Служби безпеки України та Генеральної прокуратури України, які не дали змоги допустити цього першого етапу, запланованого ФСБ, плану «русская зима в Києве».

Я зразу вам кажу, що це лише перший етап з того, про що ми знаємо, і не сумніваюся, що прийду до Верховної Ради з інформацією, а можливо, і з поданнями до таких українських діячів, які за гроші Москви намагаються знищити постмайданівську владу і привести до реваншу Януковича та його найближче оточення, яке контролюється ФСБ.

Я надзвичайно вдячний українському народу, який на відміну від багатьох «дуже досвідчених» політиків відразу зрозумів всю фальш і аморальність популізму та закликів до повалення влади, що постійно озвучував Саакашвілі за гроші закордонних олігархів.

Саме цей народ не пішов на акції, і ви бачили це у списках: «только наши, человеко-часы протестующих».

Тому в цій ситуації я змушений повідомити про те, що за станом на вчора після обшуків в помешканні Северіона Дангадзе в місті Києві, нарешті, був знайдений паспорт громадянина України Саакашвілі, який, за його словами, перебував у Авакова чи в Порошенка. Насправді він знайдений, і ця брехня, можливо, маленька, але стартова, з моменту його цинічного, за 300 тисяч доларів, прориву українського кордону також вилізла назовні.

Мушу також сказати, що з огляду на те, що ми знайшли в його помешканні, ми пред'явили громадянину України Северіону Дангадзе звинувачення за статтею 256 Кримінального кодексу України – співробітництво із членами організованого злочинного угруповання та статтею 110 Кримінального кодексу України – державна зрада.

Учора ввечері ми провели нараду, на якій було доведено, що здобутих доказів достатньо для затримання Міхеїла Саакашвілі для пред'явлення йому підозри за статтею 256 Кримінального кодексу України як сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності (*Оплески*).

Тому ми о 7 годині за дозволеною судом процедурою разом з адвокатом прийшли до помешкання Саакашвілі, яке він відмовився відкривати. Двері були зламані, як і дозволяється нам це згідно із законом у подібних випадках. Сам Міхеїл Саакашвілі вискочив на дах і провів там близько півтори години з криками «Київ, вставай!». Після того Міхеїл Саакашвілі погрожував кинутися з даху. Звичайно, ми змушені були терпіти все це, переживаючи і опікуючись про життя підозрюваного, вірніше, майбутнього підозрюваного. Після цього Міхеїл Саакашвілі дав добро на затримання, він був усе-таки знятий з дуже слизького і небезпечного даху (я це всерйоз кажу) та доправлений до помешкання, де в присутності адвоката йому було оголошено постанову про затримання. З цього моменту він був взятий під охорону Служби безпеки України. За цей час біля під'їзду цього будинку скупчилося менше сотні активістів, які, очевидно, не були обізнані з фінансовими зв'язками Саакашвілі та оточенням Януковича і вимагали його звільнення.

Зрештою, п'ять працівників СБУ були оточені цим натовпом, ще семеро були відрізані в іншому автомобілі, і, на жаль, без достатнього підкріплення з боку Національної поліції закінчилося все це втечею з-під варти самого Міхеїла Саакашвілі, що є само собою кримінальним злочином.

Ми вважаємо також кримінальними дії всіх осіб, які перешкоджали законним діям правоохоронців Служби безпеки України щодо захисту Української держави, і про це вже зареєстровано кримінальне провадження. Серед них чинні народні депутати: Ігор Луценко, Юрій Дерев'янка, Світлана Заліщук, Мустафа Найєм, Олег Петренко, Юрій Левченко, Сергій Лещенко, Віктор Чумак. Звичайно, зараз я не можу говорити про будь-які підозри, але слідство обов'язково запросить

згаданих народних депутатів і дасть оцінку їхнім діям, що призвели до втечі з-під варти людини, яка обґрунтовано має отримати підозру у скоєнні особливо тяжкого злочину проти українського народу та Української держави. Вважаю, що це має бути припинено.

З моменту прориву на кордоні, де ганебні дії народних депутатів та проплачених за 300 тисяч олігархічних грошей так званих активістів Саакашвілі призвели до побиття наших правоохоронців, прикордонників, ця ганьба наростає.

На жаль, я як Генеральний прокурор України мушу сьогодні вибачатися перед Верховною Радою за те, що правоохоронна система України не вживала достатніх заходів для того, щоб ця втеча з-під варти не була можливою. На жаль, ми думали, що людина, яка зафіксована на таких зв'язках з Москвою, не може розраховувати на жодну підтримку не лише простих людей, а тим паче – народних депутатів України. Проте не так сталося, як гадалося. Жадоба влади, особистої наживи заливає очі тим, хто попри очевидні зв'язки Саакашвілі з Москвою хоче далі продовжувати тут підривну діяльність. Великий український поет про таких казав: «Раби, підніжки, грязь Москви...». Інакше я це оцінювати не можу.

Я цілком свідомий того, що є багато людей, які не люблять і навіть ненавидять діючу владу. Коли починалися всі ці акції, ви бачили на плівках, вони дуже розраховували на розгін, «который нам очень выгоден», як було сказано. Я як Генеральний прокурор запевнив, що влада України після двох майданів гарантує кожному українцю право на мирний протест. Незважаючи на будь-які дії, які провакували б правоохоронців, ми дотрималися свого слова, і всі, хто виходить на мирні зібрання і демонстрації, мають на це законне право. Як людина можу сказати, навіть повні підстави, бо жити в Україні, дійсно, надзвичайно важко. Люди мають право протестувати, і тисячі людей, які вийшли під стіни Верховної Ради, використовують своє конституційне право. Але декілька десятків реваншистів, радикалістів, які задумали силові дії, як тут ви бачили, «спецэффекты, и без крови тут не обойтись», робили все, щоб право людей на протест не було реалізовано.

Хочу похвалити працівників правоохоронних органів, які змогли у процесі підготовки до цих акцій затримати людей з оточення Саакашвілі і Северіона Дангадзе, які закупували зброю (це зафіксовано Службою безпеки України), які створювали схрони прямо біля вулиці

Грушевського (і це зафіксовано в ході слідчих дій), які готувалися до кровопролиття під час цих акцій, аби вкинути Україну в хаос внутрішнього протистояння.

Я також мушу сказати, що тепер ви можете під іншим кутом подивитися на всі події щодо депортації, екстрадиції, затримання, взяття під варту тих осіб, які були найактивнішими бойовиками цього маленького угруповання і за спинами кількох тисяч людей збиралися занести Саакашвілі в приміщення Верховної Ради та повалити в неконституційний спосіб владу. Про такий намір ви також чуєте на плівках.

Тому, шановні друзі та недруги, я ще раз підкреслюю, це лише один епізод широкомасштабного плану «русская зима в Києве». Я знаю, про що кажу. Пам'ятаю, як кілька тижнів тому хтось підсміювався, що Луценко пообіцяв і, як завжди, нічого не сказав. Я, дійсно, казав, що маю докази закордонного фінансування акцій Саакашвілі, і свого часу це доведу. Цей час настав.

Пропоную всім, хто в наметовому містечку біля Верховної Ради, за 24 години проаналізувати ці записи і прийняти для себе рішення. Кожна людина в цій країні може бути при владі чи в опозиції, навіть поза політикою, але ніхто не може бути проти Української держави, ніхто не може підтримувати плану Кремля (*Оплески*).

Тому я залишаюся на позиції законності та гуманізму, і жодних силових акцій з пролиттям крові, якої бажають уже кілька місяців організатори цього шабашу, ми будемо намагатися не допускати. За 24 години вся правоохоронна система України зробить все необхідне, щоб апатрид Міхеїл Саакашвілі, який, очевидно, пов'язаний з фінансовими обладками з олігархами, у тому числі з Москви, постав перед слідчим для пред'явлення підозри, а потім перед судом, де прокуратура клопотатиме про його домашній арешт. Хоча після сьогоднішньої втечі такий м'який запобіжний захід уже стає під сумнів.

Будучи людиною, яка дбає про спокій в Україні, вважаю, що прихід завтра з 9 години до слідчого Служби безпеки України на вулиці Бульварно-Кудрявській особисто Міхеїла Саакашвілі позбавить країну, яку він на словах так любить, від зайвих потрясінь. Закликаю Саакашвілі виявити хоча б раз чоловічу мужність і відповідальність за свої слова, припинити брехню, поливання брудом, стикання українців між собою і прийти до слідчого Української держави для отримання

в законний спосіб процесуальних документів. Вважаю, це єдиним гідним вчинком чоловіка і громадянина будь-якої держави чи навіть негромадянина будь-якої держави.

Прошу також усіх, хто в наметах Саакашвілі, вирішити для себе: бути в опозиції – будь ласка, критикувати, не любити і навіть протестувати проти нашої влади – ваше право, але треба припинити, врешті-решт, виконувати сценарій Москви, зняти намети, пред'явити слідчим крадені купюри з грошей Курченка і допомогти випалити цю заразу з українського політикуму.

Власне, у мене все *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Віталійовичу.

Колеги, зараз я нагадую: 25 хвилин – запитання від фракцій і груп. Прошу провести запис *(Шум у залі)*.

Будь ласка, спочатку запитання від фракцій. Роман Семенуха, «Об'єднання «Самопоміч». Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановні колеги! Я не юрист-фахівець і не знаю, чи те, що сьогодні продемонстрував нам Генеральний прокурор, є правдою чи брехнею – це має вирішити суд.

Скажу як нефахівець. Коли Шокін був прокурором, демонстрував нам фільм, про який принаймні можна було скласти враження, хоча в суді також, як виявляється, воно розвалилося. Я хочу вас запитати про інше, пане прокуроре. Чому з нового герба Генеральної прокуратури зникли слова: «Закон, честь і гідність»? Як на мене, це має пряме відношення до вашої сьогоднішньої презентації.

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Березюк, я завжди закликав судити не за словами, а за справами. У мене в руках розписка на отримання 25 тисяч гривень учасників акцій, посадочні документи для підвозу партійних активістів, у тому числі вашої організації, і я, дійсно, знаю, що це гроші Януковича *(Шум у залі)*.

Ще одне. Якщо вас, пане Березюк, обраного в місті Львові народним депутатом, турбує, що з герба Генеральної прокуратури України зник словесний символ «ВЧК-КГБ» – щит з мечами, то я глибоко співчуваю тим вашим виборцям. Часи тоталітарної системи закінчилися. Я обіцяв з цієї трибуни, що покладу край каральній, тоталітарній системі ГПУ і створю прокуратуру європейського взірця, що і зроблено.

На щиті нової прокуратури Державний Герб України – тризуб, якщо ви цього не помітили, пане Березюк. Його я захищаю від продажних політиків, які організують акції за гроші Курченка та Януковича. Думаю, що вам найкраще було б сьогодні вийти в центр Львова, стати на коліно, поцілувати Державний Прапор України і скласти мандат як визнання політичної ганьби вашої сили, яка діє за гроші Москви.

Знаю, що мужності у вас на це ніколи не вистачить, тому зустрінемося у слідчого і в суді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Бурбак від фракції «Народний фронт».

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, я впевнений, що більшість із вас після того, як переглянули дані відео та заслухали доповідь Генпрокурора, по-новому аналізують ті факти, події, які останнім часом відбувалися в Україні. Ми сьогодні запросили представників правоохоронних органів по боротьбі з корупцією у вищих ешелонах влади для того, щоб розглянути інші питання. Але, Юрію Віталійовичу, я хотів би запитати вас, чи був дозвіл суду на прослуховування, для того щоб ми зараз це бачили, чи це буде фактами в судах, тому що попередньо ми сьогодні повинні були обговорювати інші прослуховування, несанкціоновані судом? Дайте, будь ласка, відповідь.

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Максиме Бурбак! Генеральна прокуратура України в тих кримінальних провадженнях, які я особисто контролюю, безумовно, дотримується духу і букви українського закону. На всі дії, які проводилися в цьому кримінальному провадженні, були отримані відповідні дозволи суду у встановленому законом порядку. На всі дії щодо прослуховування контрольної передачі грошей Курченка правій руці Саакашвілі були отримані відповідні дозволи українських судів. Із законністю в цій справі все в порядку. Я впевнений, що це усвідомлює і юрист Саакашвілі, інакше він не втікав би з оперативного автомобіля Служби безпеки України і не переховувався б зараз за спинами обдурених і куплених ним за гроші Януковича людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Герасимов, фракція «Блок Петра Порошенка».

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Насамперед я хотів би щиро подякувати Генеральній прокуратурі, Службі безпеки, особисто Генеральному прокурору за цю операцію, яка, дійсно, викрила стосунки команди Саакашвілі з оточенням Януковича з метою підривної діяльності в Україні.

Крім цього, спостерігаючи за подіями, які відбулися сьогодні, я звернувся б до, наприклад, спецназу Національного антикорупційного бюро, щоб вони спільно зі своїми братами, з якими разом воювали в АТО, спецназом інших правоохоронних органів допомогли з тим, щоб не втікали з-під охорони такі персонажі, як Саакашвілі.

Юрію Віталійовичу, ще дуже просте запитання. Після того як ми все побачили, після тієї інформації, яку ми тут почули, наскільки з вашої точки зору і за доказами причетна ФСБ Російської Федерації до фінансування і підтримки діяльності команди Саакашвілі в Україні?

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую за запитання. На цей момент у мене немає прямих доказів того, що Курченко в цих передачах діяв за прямою вказівкою ФСБ Російської Федерації. Але з відкритих джерел інформації відомо, що саме Курченко, використовуючи свої зв'язки у вищих кабінетах російської влади (про це він говорить сьогодні на плівках), має бізнес на тимчасово окупованій території України та захист своїх інтересів.

Проте, забігаючи наперед, вкотре хочу сказати: Служба безпеки України і Генпрокуратура України володіє головними тезами плану ФСБ «русская зима в Києве», які описані, зокрема, в наданій вам сьогодні інформації. Ми знаємо наступного, хто буде планувати за кошти Москви у зв'язках з керівництвом «ЛНР», «ДНР» інші дії щодо підризу конституційного ладу в Україні. Ми це знаємо, і ми це доведемо, і свого часу оприлюднимо.

Це багатоепізодний план. Я горджуся тим, що Служба безпеки України та прокурори змогли дати відсіч першій його спробі. Далі будемо працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я попрошу представників Юри Єнакієвського так не кричати. Юрію Віталійовичу, ми бачили по українському телебаченню гори купюр, які були взяті в золотому офісі «смотрящего» від Юри Єнакієвського Анісімова в Запоріжжі. Усі гроші зникли, «вещдоки», мільйони гривень, де було підписано, звідки брали, з яких комунальних підприємств, кому роздавали: тим губернаторам, мерам і всім іншим.

Ми тут дивилися немало відео. А за останні півроку з розшуку зняли Курченка, Януковича, Юру Єнакієвського і ще десятки-десятки осіб. У мене запитання: коли ви повторно звернетесь до Інтерполу, щоб ці особи знову були в розшуку, а не гуляли по Монако, Москві і в інших столицях?

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Пане Сергію, я дуже дякую, що ви зараз принаймні не повторили неправдивої інформації, яку ви поширювали про те, що з розшуку знятий сам Анісімов. Це неправда, він не знятий. Дякую, що ви цього разу були точнішим.

Хочу вкотре вас повідомити (і ви це чули вже не раз від мене особисто) про те, що, на жаль, нове керівництво Інтерполу використовує відповідну статтю про ймовірні політичні підстави для того, щоб не виставляти «червоні картки» розшуку на багатьох колишніх високопосадовців України. Це правда. Як правдою є й те, що я звернувся у зв'язку з цим до парламенту і дуже дякую всім, у тому числі й вашій фракції «Батьківщина» за те, що закон про можливість заочного досудового, а потім і спеціального режиму судового слідства був вами підтриманий, що відкрило дорогу до наших дій.

З гордістю повідомляю вам, що очолювана мною Генеральна прокуратура України закінчила слідство проти Януковича, Захарченка та Якименка, які дали, за нашою версією, злочинний наказ розстріляти мирних демонстрантів на Майдані. Ця справа зараз у суді з дозволом на заочний характер засудження.

Ми завершили також слідство стосовно Азарова, Арбузова, Клименка, Курченка, Ставицького та багатьох інших високопосадовців з оточення Януковича. Усі ці справи, матеріали є в суді, і ми очікуємо на дозвіл на заочне досудове слідство та передачу до суду для спеціального режиму судового слідства.

Величезна, титанічна робота, яку провели слідчі прокуратури за ці три роки, фактично вийшла на фінальний етап – до судів. Саме в судах зараз потрібен максимальний громадський, можливо, й депутатський контроль. Хочу також вам сказати, що кошти, які були виявлені в Анісімова в Запоріжжі в 2014 році, нікуди не зникли, вони в установленому місці під відповідними пломбами. Щоправда з мішків з грошима зникли бірки, з яких підприємств ці гроші ймовірно були отримані. Я, звичайно, маю це визнати, хоча це робилося за два роки до мого призначення, можу в даному випадку лише пожаліти, що в нас забрали один з дуже важливих доказів. Тим не менше, справа про організоване злочинне угруповання, яке діяло на території Запоріжжя за часів Іванющенка, Анісімова та інших діячів, є, за якою затримуються особи в рідному для вас місті Запоріжжі. Стосовно них застосовуються запобіжні заходи, які обирає їм суд. Сам Анісімов

у розшуку, і в той момент, як його буде знайдено, він буде взятий під варту. Це я вам гарантую так само, як і всі інші законні дії на захист Української держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії Лозовой. Будь ласка, увімкніть мікрофон Лозового.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Хотів нагадати всім присутнім і народу України, що конкретно наша команда – лідер Олег Ляшко, Ігор Мосійчук, Дмитро Лінько, я – з першого дня говорили про те, яка помилка була покликати до України Саакашвілі, що це грузинський Янукович, який по лікоть у крові свого народу, що громадянство його незаконне, що це безпринципний персонаж, який заради влади і грошей готовий переходити будь-які моральні межі. І час показав нашу правоту. Краще пізно, ніж ніколи.

Шановний Юрію Віталійовичу, ви сьогодні дуже правильно цитували Тараса Григоровича Шевченка «Раби, підніжки, грязь Москви...». Хотів нагадати: у вересні минулого року ви анонсували подання на московського агента Миколу Скорика, присутнього в цьому залі, який особисто керував тітушками, які калічили журналістів і активістів одеського Євромайдану. Внесіть подання, час прийшов.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Лозовой! Я дозволю собі висловити свою особисту точку зору, що запрошення Саакашвілі в Україну було недалекоглядним рішенням. Вважаю, що з огляду на багато подій, і не лише пов'язаних із Саакашвілі, Українська держава має прийняти для себе рішення про доцільність надання громадянства для очолення того чи іншого міністерства, відомства. Особисто я вважаю, що статус радників достатній для того, щоб використовувати закордонний досвід. Це перше.

Друге. Я не відповів, вибачте, попередньому промовцю, хотів би і вам також це нагадати. Я вже казав про те, що змушений як Генпрокурор вибачитися за неефективність дій правоохоронців сьогодні.

Цілком усвідомлюю, що демократія не може бути захищена слабкими силовими структурами. Так, це правда, п'ять працівників СБУ сьогодні думали, як не піти на поводу в тих, хто хоче пролити кров. На жаль, сьогодні правоохоронна система України показала слабкість. Думаю, що це неприпустимо, бо будь-яка держава – це обов'язкові права і обов'язкова відповідальність. Я це можу казати, бо нікуди не тікав із своєї країни. Я стояв перед законом, навіть коли він був кривий.

Тому сьогодні за вашої підтримки, шановні народні депутати, закликаю Саакашвілі прийти до слідчого, а всіх, хто був введений в оману його демагогією, згорнути намети і припинити нищити Українську державу.

Стосовно Скорика. Я вже кілька разів казав з цієї трибуни, що як і у вашому, пане Андрію, одному з випадків, так і у випадку Скорика є Генеральним прокурором, який не користується симпатіями-антипатіями. Я, дійсно, маю кілька показів, які вказують на ймовірне кримінальне правопорушення пана Скорика. Але за оцінкою прокурора у справі, який єдиний має право визначати, достатньо чи недостатньо підозри, вважаю, що цих доказів недостатньо.

Звертаюся до вас, до всіх одеситів, до всіх українців, у кого є докази того, що злочинну команду побиття Євромайданівців під вікнами губернатора Скорика давав саме він, – надати ці докази. Одне-два свідчення приведе до зміни позицій прокурора.

Зрозумійте, я – людина з Майдану, але це не означає, що буду без доказів саджати тих, які били майданців, інакше – дракон знову з'їсть демократію. Я цього робити не буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останнє запитання від фракції «Опозиційний блок». Бойко Юрій Анатолійович. Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановний Юрію Віталійовичу! Ми вважаємо, що сьогоднішня подія – це одна з тих подій, яка просто знищує міжнародний імідж нашої держави. Ми звикли до таких подій,

а коли на це явище дивиться увесь світ, то в нього виникає запитання: чи є керованість у державі, коли такі речі проходять безкарно? Зараз та людина, яку ви звинуватили, просто виступає поруч з Радою на мітингу.

Але питання в мене не щодо цього. Я звертаюся і до спікера, і до вас, Юрію Віталійовичу. Наша фракція зареєструвала проект постанови щодо звіту керівників правоохоронних органів щодо розслідування найбільш резонансних злочинів, які сталися за останні роки в нашій державі. Маються на увазі резонансні вбивства, підриви, підриви арсеналів і таке інше. Суспільство чекає саме звіту щодо цього розслідування, а не того політичного шоу, яке сьогодні діється під стінами Верховної Ради.

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Бойко! Насамперед я не згодний, як і в більшості випадків, з вашою позицією, бо вважаю, що сьогодні увесь світ бачить, що Українська держава вміє захищати себе. Ми не допустили, розкрили, оприлюднили і, впевнений, покараємо за кримінальні дії тих, хто за гроші Москви хоче знищити Українську державу. Думаю, що сьогоднішні проблеми із Саакашвілі, які викликають такі щирі посмішки зараз у депутатів, які сидять неподалік трибуни з групи його підтримки і радіють, що його не було затримано, тимчасові. Як казали колись брати-унсовці під час акції «Україна без Кучми»: приходить час розплати для всіх, хто замахнувся на Українську державу.

Пане Бойко, дозвольте не відповідати мені на другу частину вашого питання, бо ми в конфлікті інтересів, адже слідство, яке ведеться щодо так званих «вишок Бойка», доходить до пред'явлення матеріалів для зняття депутатської недоторканності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, отже, запитання від фракцій і груп завершилися.

Зараз ми переходимо до запитань від народних депутатів. Будь ласка, прошу провести запис, 15 хвилин. Хто з народних депутатів хоче поставити запитання, прошу показати запис.

Першим запрошується Амельченко Василь Васильович. Нагадую, зараз лише запитання. Виступи будуть після запитань. Потім на

прохання фракцій я надам час для виступів від фракцій. Амельченко Василь передає слово Олегу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Пане Генеральний прокуроре! У статті 36 Конституції України зазначається: «Членами політичних партій можуть бути лише громадяни України». У мене запитання до вас, як до особи, яка очолює орган, який мав би вимагати від органів влади дотримання законності: чому негромадяни України проводять політичну діяльність в Україні? Чому негромадяни України дозволяють собі хаос в Україні, який дискредитує Українську державу? У мене дуже просте запитання, чи може пересічний громадянин відчувати себе безпечно в рідній країні, коли немає влади, немає закону, немає верховенства Конституції, немає дотримання самої Конституції?

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Ляшко! Як ви добре, напевно, пам'ятаєте, Верховна Рада України забрала в Генеральної прокуратури України радянський рудимент загального нагляду, за яким я міг би вимагати від інших відомств дотримання тих чи інших законів. Ця практика визнана неєвропейською і скасована у чинному Законі України «Про прокуратуру». Я більше не маю можливості писати обов'язкові приписи для виконання.

Те, про що ви говорите, я цілком поділяю. Мене, дійсно, турбує ситуація з реєстрацією сотень фейкових партій, які насправді такими не є, а лише є інструментами корупції під час виборів. Мене також турбує політична активність негромадян України, і навіть громадян Росії, які відверто проводять політичну агітацію на телебаченні та радіо, інших засобах масової інформації України. Свого часу ви побачите і зв'язки коштів Курченка, які були передані на акцію протесту, з мураєвським телеканалом. Думаю, що найближчим часом ми робимо те, що можемо, бо щодо адміністративного покарання, передбаченого в таких випадках, мають приймати рішення органи Національної поліції та суду.

Я дуже сподіваюся, що до Нового року подарунком для всіх чесних українців буде припинення функціонування проросійських

засобів масової інформації, які засмічують наші вулиці та мізки окремих довірливих українців. Ми вже пройшли відповідну процедуру і чекаємо набрання законної сили таким рішенням.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Юрій Соловей. Будь ласка, ваше запитання.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Генеральний прокуроре! Звертаюся до вас як до найвищої посадової особи в правоохоронній системі і думаю, що ви чітко усвідомлюєте, що сьогоднішня ситуація є тестом для правоохоронних органів України. Тому запитання в мене надзвичайно просте: як ви вважаєте, наскільки надійними і впевненими є докази причетності Курченка до фінансування Саакашвілі?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Юрію.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Я у своїй діяльності керуюся не лише своєю особистою точкою зору, а й висновками фахових прокурорів та експертів, які кожного разу візують документи, котрі процесуальний керівник приймає під свою кримінальну відповідальність. У даному випадку прокурори, які ведуть цю справу, абсолютно переконані в достатності доказів для затримання і оголошення підозри Міхеїлу Саакашвілі згідно зі статтею 256 Кримінального кодексу України за сприяння учасникам злочинних організацій. Це рішення фахівців, які мають відповідну освіту та багаторічну практику. Вони вже вручили підозри щодо сприяння злочинній організації та замаху на повалення влади правій руці пана Саакашвілі Северіону Дангадзе, який перебуває в ізоляторі Служби безпеки України.

Щодо ваших слів про тест для правоохоронної системи. Я це розумію навіть ширше. Це тест для українського суспільства. З моєї точки зору, держава, яка не вміє себе захищати, приречена бути

служанкою в інших держав. Тому саме в цьому випадку, незважаючи на мої достатньо близькі колишні стосунки з Саакашвілі, я мушу сказати, він перейшов червону межу, яка відділяє політика будь-якої держави від того, хто підозрюється у скоєнні тяжкого кримінального злочину. Так, я провів два майдани, на яких часто зустрічався з Саакашвілі, так, я був у Грузії за часів його президентства і мав з ним чимало близьких бесід, але це не позбавляє мене обов'язку сьогодні діяти проти цієї людини, яка кидає відвертий виклик Українській державі. Це тест для всього суспільства.

ГОЛОВУЮЧА. 30 секунд, щоб завершити.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Колись гетьман Скоропадський казав, що українці постійно хочуть усього і зразу, і в жадобі популізму вони нищать свою державу. Я впевнений, що ми зробили висновки із багаторічних помилок. Майдан, кривава війна на сході мають навчити нас усіх згуртовуватися незалежно від політичних поглядів, коли є виклик Українській державі. Цього разу я також це розглядаю не лише як тест для ГПУ чи СБУ, а як тест...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Наступне запитання від пана Березенка. Пане Сергію, будь ласка.

БЕРЕЗЕНКО С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 205, Чернігівська область, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»). Прошу передати слово народному депутату Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, увімкніть мікрофон Олексія Гончаренка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Генеральний прокуроре! У мене запитання: яким є зараз правовий статус апатрида Міхеїла Карлсона Саакашвілі, «в меру упитанного

мужчини в полном расцвете сил», який фактично втік від українських правоохоронців і зараз ховається за спинами чи то проплачених, чи то обдурених протестувальників? Якими будуть дії українських правоохоронців, якщо завтра о 9 годині цей сміливий джигіт не прийде на допит до слідчого СБУ? Що буде зроблено?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, відповідайте.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Гончаренко, дозволю собі дати вам пораду не зриватися на дрібні образи, особливо стосовно тих, кого ви вважаєте своїми ворогами. Це лише збільшує їхню самозакоханість. Думаю, що треба навіть для ворога залишати місце для честі й особистої гідності.

Міхеїл Саакашвілі, безумовно, відомий міжнародний діяч, і в цьому є найбільша проблема сьогодення, що саме ця людина, використовуючи свої колишні заслуги перед Грузією та Україною, дурить українців, використовує кошти організованого злочинного угруповання...

Пане Лещенко, можна попросити вас, як вам так весело, посміятися там із Саакашвілі і не заважати мені виступати. Візьмете репліку – усе, що завгодно, але надзвичайно хтива усмішка на ваших устах вказує, який ви щасливий від втечі людини, що підозрюється в державному злочині. Ви хоча б лимон з'їли! (*Оплески*).

Продовжую відповідь (*Шум у залі*). Буде вам репліка і лимон від Курченка.

Шановний пане Гончаренко, статус Саакашвілі – це людина, яка втекла з-під варти, це ставить під сумнів можливість гуманної прокуратури завтра або в наступні дні після оголошення підозри запропонувати йому домашній арешт. Ми будемо над цим дуже думати, але насамперед думатимемо про Українську державу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, я попросила б, щоб у залі була все-таки спокійніша атмосфера, тому що важко вже і доповідачу говорити, і щоб усі краще чули один одного.

Що стосується реплік. Після завершення запитань за процедурою ми дамо право на репліку.

Бондар від фракції «Народний фронт». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Передайте, будь ласка, слово народному депутату Андрію Тетеруку.

ГОЛОВУЮЧА. Увімкніть мікрофон Андрія Тетерука.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Генеральний прокуроре! З 2014 року наш парламент робить все можливе, аби захистити нашу країну від збройної агресії Російської Федерації. Ми в цій залі приймали не одне важливе державницьке рішення, яке посилювало нашу країну. Ми розуміємо, хто головний ворог – ворог сидить у Кремлі. Але також ми розуміємо, що він використовує всі можливі й неможливі засоби для того, щоб зруйнувати нашу державу. Однак наша держава не здатна боротися на два фронти – на зовнішній і з внутрішніми ворогами.

Тому я звертаюся до вас, до Голови Служби безпеки і до Президента країни зробити все можливе для того, щоб взяти ситуацію під контроль, і усі ті, хто робить заколоти з очевидними доказами фінансування банкірами злочинної родини Януковича, у відкритий спосіб були притягнуті до відповідальності, щоб судовий процес був зрозумілий суспільству і всьому світові, і ми припинили воювати на два фронти. Внутрішні вороги мають сидіти за ґратами...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Будь ласка, відповідь.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще відповідь. Будь ласка, Юрію Віталійовичу.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Тетерук! На жаль, мушу сказати вам правду: ми й далі будемо воювати на два фронти – це реальність і давайте себе не дурити. Як і сотні років тому українці будуть боротися як із зовнішніми, так із внутрішніми ворогами. Єдина можливість перемогти – це відчувати внутрішню єдність незалежно від партійних, регіональних чи будь-яких інших інтересів. Можна багато говорити про патріотизм, але саме зараз він виявляється там, на фронті, і на цьому другому фронті. Там, де мова йде про необхідність прибути до слідчого Служби безпеки України, – дискусій бути не може. Будь-хто – від Генерального прокурора до апатрида Саакашвілі мусять постати перед слідством і відповідати за свої вчинки. Мені здається це очевидним.

Єдине, що я можу точно підтвердити, відповідаючи на ваше запитання: я гарантую, що всі судові процеси над Міхеїлом Саакашвілі будуть відкритими, з дотриманням усіх процедур. Так, це важко. Ми вперше ведемо відкриту війну з Росією і внутрішню війну з її агентами при дотриманні всіх норм європейського права, але пройдемо цю дорогу й доведемо, що правда і закон захищають Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступне запитання від народного депутата Реки Андрія Олександровича. Він передає слово народному депутату Лапіну Ігорю. Будь ласка, увімкніть мікрофон Ігоря Лапіна.

ЛАПІН І.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»).* Добрий день! Шановний пане Генеральний прокуроре! Я, звичайно, хочу подякувати, у тому числі і вам, і Службі безпеки України за титанічну працю. Але наскільки моя юридична освіта дозволяє мені з цього приводу розмірковувати, то я можу сказати, що дивлячись на той кривавий захід до українських державних установ, у тому числі й до парламенту (ми такий сценарій спостерігали у Грузії, і таких сценаріїв було дуже багато), вважаю, що тут стаття 256 Кримінального кодексу України занадто толерантна.

Тим не менше, якщо ми говоримо про можливі захоплення державних установ, то це дає підстави Службі безпеки України заходити,

не чекаючи ранку і не даючи можливості піаритися, у тому числі й на крові українців. Тому я вважаю, що тут треба звернути увагу на те, щоб був хребет у наших силових структур.

А вам особисто хочу порадити. Досить розмовляти стосовно «Опозиційного блоку», частіше заходьте до залу парламенту з поданнями.

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Лапін! Я тут цілком поділяю вашу точку зору, але зупинюся на одному моменті. Як ви знаєте, за цей рік ми довели, що депутатська недоторканність може бути скасована, якщо є підстави, і я за це вам щиро вдячний. Проте є ще одна проблема: чи є куди звертатися Генеральній прокуратурі України або іншим органам, після того як слідство виходить на обвинувальний акт. На жаль, мушу ще раз повторити, що в Печерському суді працюють лише чотири судді, які залишилися з колишніх часів і вже багато разів побували на Афоні. Тому я, наприклад, дуже добре подумаю, чи є можливість взагалі передавати справу Новинського до цього суду, даруйте мені за відвертість.

Я прошу вас, шановні народні депутати, постійно прошу Президента заповнити вакансії у всіх судах України, привести туди нових, чесних і професійних суддів, які жодним чином не пов'язані з колишнім режимом і з імовірними правопорушеннями нинішнього. Нам конче потрібні суди. Вдумайтеся, ми перетнули ризику 9 тисяч корупціонерів, яких затримала ГПУ на гарячому цього року. Якщо бути точним, 9 тисяч 144, з них понад 3 тисячі справ уже в судах. Вироків маємо в чотири рази більше, ніж завжди, проте їх всього 800, а потребуємо тисячі й тисячі, щоб змінити атмосферу з корупцією в нашій державі.

Тому в мене під ялинку є прохання до Верховної Ради – це нові, чесні судді у всіх судах, починаючи зі столиці. Це був би найкращий подарунок і найбільший інструмент, щоб, зрештою, у тюрмах сиділи ті, хто давно її прогулює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Час, відведений для запитань від народних депутатів, вичерпано. Репліка, так?

Репліка Лещенка, будь ласка, 1 хвилина. Потім, як я і обіцяв, виступи від фракцій за записом.

Будь ласка, Лещенко.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Хочу повідомити Генеральному прокурору, що, напевно, його погано інформують. Я лише о 10 годині приїхав потягом із Запоріжжя. Я жодним чином не міг допомагати Саакашвілі, десь там заважати чи не заважати (*У залі скандують: «Ганьба! Ганьба!»*).

А що стосується Курченка, то нехай Генеральний прокурор запитає, а кому ж Курченко заплатив кілька сот мільйонів доларів за український медіа-холдинг кілька років тому. Може, він не знає прізвищ Порошенко і Ложкін, які були отримувачами цих грошей від Курченка. Якщо Генпрокурору цікаво, то нехай розкаже, чому він врятував Юрія Бойка від кримінальної відповідальності щодо справи Курченка про скраплений газ, коли 2,5 року тому слідчі підготували проект підозри і подання до парламенту про арешт Бойка? Луценко за цей час, як і Шокін, не вніс подання на Бойка по справі Курченка, де йдеться про 0,5 мільярда гривень розкрадених українських грошей. Якщо вже зовсім цікаво, то нехай розкаже, чому він не вносить проекту підозри і подання на Лукаш і чому блокує справу Пшонки стосовно колеги Корнацького, який на весь світ уже повідомив, як його рекетував...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Відповідь, будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Сергію Лещенко, пам'ятаю той день, коли ви з друзями просилися до нас у список. Тоді я вам казав: візьміть одну справу, в якій розумієтеся і доведіть її до кінця, і станете справжнім впізнаваним і авторитетним політиком. На жаль, сталося не так. Скажу вам дуже просто. Брехнею світ пройде, а політиком так і не станеш. Уся ваша брехня, яку ви щойно озвучили, не раз спростовувалася офіційними посадовими особами, у тому числі й слідством.

Але вам так хочеться, щоб вас бачили і забули про вашу нізвідки взяту величезну квартиру, що ви не можете зупинитися в брехні і тому підтримуєте Саакашвілі, який у цьому вам дає майстер-клас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, увага! Зараз виступи від фракцій. Потім я запрошую до заключного слова Юрія Віталійовича.

Хочу наголосити, що нам лишилося 15 хвилин, тому я відповідно до Регламенту продовжую засідання на 15 хвилин. Це той період, за який ми можемо встигнути виступити. Прошу представників фракцій, хто бажає взяти участь у виступах по 3 хвилини, провести запис. Потім заключне слово Луценка. Будь ласка.

Нагадую, я продовжую засідання на 15 хвилин.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» до слова запрошується Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Ще раз повторюся, я як не юрист не можу зараз оцінювати того, що ми почули і побачили в залі, тому що для мене це просто відео. Суд скаже, і ми побачимо, що відбувається. Скажу лише, що ми в сесійному залі позбавили депутатської недоторканності не менше 10 осіб, про яких нам так полум'яно розповідав Генеральний прокурор. Однак жодної доведеної до суду справи ми не бачимо. Ми не бачимо жодної доведеної до суду справи стосовно людей, які руйнували українську державність у 2013-2014 роках. Проте ми бачимо справи у судах і покарання у вигляді 13 років позбавлення волі солдатам і бійцям, які воюють за Україну.

Я хочу вірити Генеральному прокурору – найвищій процесуальній особі в країні. Але я не вірю! Сьогодні Генеральний прокурор з цієї трибуни звертається до мене як до народного депутата і каже: побачимося на слідстві та в суді. А що, стосовно мене відкрите слідство чи судовий процес? До кого я маю звертатися зі скаргою про порушення моїх прав як пересічного громадянина України і звичайного народного депутата? До Генерального прокурора чи до Президента України?

Я вважаю, що така ситуація шкодить гаранту прав і законів України, Конституції, бо це підстава найвищої посадової особи країни – Президента України. Зараз Генеральний прокурор поводить як політик, а не як процесуальна особа, і це ганьбить українську правоохоронну систему.

А стосовно Саакашвілі і відео, то треба розібратися в суді та показати країні, хто руйнує Українську державу – він чи ті, хто протягом трьох років не може подати до суду справи людей, хто руйнує і дотепер Українську державу і співпрацює з чинною владою, ділячись своїми схемами і своїми грошима. Куди віддають субсидії, які платить український бюджет за українських людей, які не можуть витримати цього тягаря? Кому, як не олігархам. Яким олігархам? Вони змінилися за останні три роки? Ні. Тому що чинна влада покриває олігархат, а правоохоронна система стоїть на їхньому боці, а не на боці української людини і української політики, яка є чесною. До кого мені звертатися щодо того, що сьогодні Генеральний прокурор погрожував мені з найвищої трибуни українського парламенту?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від радикальної партії до слова запрошується Ляшко Олег Валерійович. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Генеральний прокурор Луценко цитував Гетьмана Скоропадського.

Я хочу процитувати ще одного великого гетьмана Івана Мазепу: «Усе гине там, де володар не є готовий кожної хвилини захищати свою владу (країну), як лев, як вовк, як собака».

Проблеми Саакашвілі, про які зараз кажуть, насправді це не його проблеми, це проблеми України, кожного українця. Тому що там, де хаос, де беззаконня, де безвладдя, – це демонстрація для всього світу відсутності країни, це приниження нашої держави.

Звідки виникли ці проблеми? Хто привів сюди цю торпеду Саакашвілі? Влада. Хто дав йому незаконно паспорт, замість того щоб дати добровольцям? Влада. Хто допомагав Саакашвілі боротися проти опонентів влади і Президента? Влада. А зараз, коли вони щось не поділили між собою, у них країна – в заручниках.

Тому я вітаю зусилля правоохоронних органів на розкриття цієї «кремлівської консерви». Наша команда, коли він прийшов в Україну, сказала, треба не іноземців приймати до України, а власним українцям давати можливість реалізувати себе в рідній країні, а не шукати «рятівників і пророків» за кордонами. Підіть на базари, підіть на вокзали, найдіть українську молодь, яка з дипломами про вищу освіту торгує, не має можливості реалізувати себе в рідній країні.

Я зараз хочу звернутися до політиків: до Тимошенко, яка підтримувала прорив Саакашвілі кордону, до шановного колеги Березюка, до інших. Скажіть, будь ласка, дорогі колеги (я сподіваюся, що на відміну від Саакашвілі ви історію України знаєте), що 100 років тому згубила країна через чвари? Яка влада варта того, щоб порушувати український кордон? Чим відрізняються загарбники Саакашвілі від тих загарбників, які на Донбасі захоплювали український кордон? Яка влада варта того, щоб розвалити країну зсередини? Що вас пов'язує з Курченком, із Саакашвілі, з Кремлем? Я вам скажу, що вас пов'язує. Ви говорите за людей. Не говоріть за людей, бо ви кажете неправду, ви боретеся за владу і для вас люди – це витратний матеріал у боротьбі за владу, для вас Україна – витратний матеріал. Але ви забули просту істину. Замість того щоб сьогодні сконцентрувати всі сили на східному фронті, на відбитті російської агресії, ви розвалюєте країну зсередини, використовуючи Саакашвілі. Ви готові чорта лисого використати і любі гроші, аби прийти до влади, тому що вам байдуже Україна. Для вас на першому плані власні, політичні інтереси.

Я хочу сказати українцям: не вірте тим, хто говорить, як дбає про народ, у них на першому плані власні інтереси, а не ви, шановні українці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фракція «Батьківщина». До слова запрошується Сергій Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, думаю, найпростіше було б тут поставити дзеркало і особа, яка зараз зверталася до українців, дивилася б у це дзеркало і розказувала про себе, то все було б зрозуміло.

А тепер по суті. Саакашвілі – герой, який врятував Грузію, людина, яка врятувала Грузію від корупції, навела порядок у судах, людина, яка змогла зробити економічний прорив Грузії. Це слова Петра Порошенка під час представлення Міхеїла Саакашвілі на посаду глави Одеської обласної державної адміністрації і вручення йому посвідчення громадянина України (*Оплески*). Саме в цей момент йому передали указ за підписом Глави держави. Вам не соромно за все, що тут відбувається? Вам не здається, що ви всі є учасниками одного театру абсурду, коли соціологи визначають у країні, кого знищувати, а кого підтримувати? Зріс рейтинг одного політика – моментально витягають одні справи, зростає рейтинг іншого – уже його треба

зачистити. Ну, хоч раз буде держава жити за законами честі й совісті? За всієї поваги до телеканала «Прямий» і до журналістського колективу, скажіть, будь ласка, чи заарештовані гроші Януковича і його сина? Ну, це ж канал, який прямо був зв'язаний із сином Януковича – Олександром. Скажіть, будь ласка, як пройшла ця оборудка в Україні, хто дозволив перевести кошти за цей канал? *(Оплески)*.

Люди, що ми робимо? Хто їздив напередодні президентських виборів у Відень до Фірташа, який там сидів під арештом за заявою Федерального бюро розслідування США про хабарі, в яких він звинувачується, за спробу заволодіти індійськими ресурсами? *(Оплески)*.

Вважаю, що сьогодні це не питання Саакашвілі чи будь-кого іншого. Я пам'ятаю, як з цієї трибуни доводили, що Луценко – злочинець, Тимошенко – злочинниця, Ляшко – злочинець, усі злочинці. Де тепер усі ці люди? У Москві, у Ростові? Вам не буде потім соромно, коли ви слухаєте все це, а не робите висновків. Ніяких політичних справ в Україні не може бути. Є злочин – до суду, доведіть, а концерти тут влаштовувати досить *(Оплески)*.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» увімкніть мікрофон Мельничука. Будь ласка *(Шум у залі)*.

Це виступи від фракцій, і фракція визначає, хто виступатиме. Голова фракції мені повідомив, що Мельничук. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Хотілося б сказати попередньому промовцю, що ви перед тим, як цитувати Петра Олексійовича Порошенка, згадайте про те, як ваша політична сила включала до свого списку депутатів від Партії регіонів для перевиховання, а потім оголосила, що вони не перевиховуються. Але до Верховної Ради ви їх уже завели. Ви загадайте, як ви завели до Верховної Ради «героя України», яка зараз їздить по всій земній кулі і паплюжить Україну, хоче повернути її до Московії, яка все робить для того, щоб підірвати авторитет України *(Шум у залі)*.

Я не встиг поставити запитання Юрію Віталійовичу. Ми тут сьогодні слухали виступ і виявилось, що правдою було те (і я про це завжди говорив), що керівництво Комітету з питань запобігання і протидії корупції управляється з Москви (*Оплески*). Що це за такий помічник народного депутата, який бере участь у переправці грошей із Москви на оцю підривну діяльність, яка зараз відбувається під стінами Верховної Ради і в Україні?

Шановні, мені сьогодні цілий день дзвонять люди з округу і кажуть, що хочуть, нарешті, побачити силу влади України щодо захисту авторитету України, силу наших правоохоронних органів, які знищать оце промосковське кубло, яке у Верховній Раді і під стінами Верховної Ради.

Тому фракція «Блок Петра Порошенка» підтримує Генерального прокурора, підтримує всі правоохоронні органи в Україні. Ганьба тим, хто ліпиться до московських грошей! Вам цих грошей надовго не вистачить.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова фракції «Народний фронт» Максим Бурбак. Будь ласка (*Шум у залі*).

Колеги, прошу заспокоїтися! Я наголошую, коли є виступи від фракцій, як правило, я просто називаю голів фракцій. Ми дотримуємося послідовності (*Шум у залі*). Зараз від фракції «Народний фронт» Максим Бурбак, потім репліка – Березюк.

Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Юрію Віталійовичу, ми вам дякуємо за змістовну доповідь щодо тих подій, які сталися в нашій країні. Я можу відкрито й публічно заявити: нарешті маски знято, і вся фальш, яка відбувається в цьому залі останні три роки, була показана всьому українському народу. Тепер ми по-новому можемо осмислити ті історичні події, які відбувалися останнім часом у нашій країні.

Блокада Донбасу. Пам'ятаєте фракцію, яка постійно про це говорила. Як ми втратили нашу промисловість на тимчасово окупованій території і віддали під управління Курченка – касира Януковича. Ми тепер, нарешті, бачимо, чому був такий шалений спротив спецконфіскації, яку пропонував «Народний фронт» і півтора року тут її відстоював, і Генеральна прокуратура забрала гроші банди Януковича і персонально в Курченка.

Тепер ми розуміємо, кому потрібно було запалювати димові шашки, а нашому колезі Тетеруку треба було їх виносити з цього залу. Тепер нам відомо, чому було зірвано відкритий публічний міжнародний конкурс щодо приватизації Одеського припортового заводу, тому що Курченко хоче його собі повернути, а його треба було зберегти.

Тепер ми розуміємо, хто дестабілізував ситуацію в країні та виконував замовлення на зняття уряду Прем'єр-міністра Яценюка. Тепер нам зрозуміло, що ми тоді вчинили правильно – державницьке відповідальне рішення Прем'єр-міністра Яценюка врятувало державу і команда «Народного фронту» врятує її зараз.

Ми вимагаємо від Генеральної прокуратури, СБУ та інших правоохоронних органів відновити силу закону і права в нашій країні, відкритий чесний суд. Ми будемо правову державу, про що й говорить цей типаж на вулиці, то давайте діяти за законом, а не тікати від правосуддя. Ми вимагаємо від прокуратури відкритий публічний судовий процес. І ті, які сьогодні вчиняли незаконні дії, повинні відповідати, як і повинні нести політичну відповідальність ті, хто тут розказує про олігархів.

Я можу вам нагадати голосування за секретаря Чернівецької міської ради, «смотрящего» від Фірташа в Чернівцях під час правління Януковича. Як ці дві фракції, які тут поливали слізьми цю трибуну, піддалися на вмовляння колишніх «смотрящих» Януковича і проголосували за відновлення регіоналів в Чернівецькій міській раді. Ось це ваші дії!

Не розказуйте нам, не сійте політичної ворожнечі в державі і не годуйте людей політичним сміттям. Цього не станеться. «Народний фронт», наші колеги з коаліції зроблять все, щоб верховенство права і закону було відновлено і щоб не було кровопролиття на вулицях.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я хочу ще раз повідомити, що це не розгляд законопроекту. Тривають виступи від фракцій, і кожна фракція самостійно визначає, хто виступатиме. Тому припиніть, будь ласка, інтриги.

Зараз репліка – Березюк, 1 хвилина. Потім надам слово від фракції «Опозиційний блок». Шурма після Березюка.

БЕРЕЗЮК О.Р. На жаль, коаліція і їхні посіпаки, які добре працювали з попереднім режимом, в олігархічному угарі, перестрашені, що вперше їм на хвості стала інституція, яку вони створили у страху перед людьми після Революції Гідності, – НАБУ. Сьогодні ви боретеся з тими, хто підтримує цю інституцію, в угарі і страху, тому що знаєте, що сіли на ті самі схеми, які були за попереднього режиму, і не хочете з них злазити. А на ваші хвості наступають люди, які вам не довіряють. Називайте когось, як хочете, але час завжди буде на боці української демократії.

Ми всі разом будемо захищати і боронити українську інституційну державу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ від фракції «Опозиційний блок». Потім – Луценко Юрія Віталійовича.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Ігоря Шурми, 3 хвилини.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, я попросив би вас вгамувати пристрасті лише з однієї причини: ви тут усі чубитеся, а вас слухають мільйони громадян. Задумайтеся, їм завтра треба йти на роботу: кому в операційну, кому в школу, кому на ринок, бути з дітьми, з онуками. У різних людей свої політичні погляди. А про що їм говорити один з одним, якщо вони дивляться на Верховну Раду, яку розривають суперечності?

Я вам нагадаю 2014 рік. Ось у цьому квадраті сиділи люди від «Опозиційного блоку». Ви всі разом були – 300 чоловік. Ви всі несете політичну відповідальність за те, що сьогодні відбувається в державі. Але я навіть не про це. Я звертаюся до вас: вгамуйтеся, схаменіться, не роздирайте України зсередини! Генеральний прокурор надав дані, незалежно від того, кого вони стосуються. Якщо є порушення закону, потрібно притягнути за його порушення. Якщо є на сьогодні порушення законодавства щодо позбавлення громадянства Саакашвілі, то його надавали з порушенням. Саакашвілі – це один з небагатьох іноземців, який був вклинений у владу. А ми застерігали: краще дайте владу своїм фахівцям, а не іноземцям.

Де сьогодні Квіташвілі, де 300 представників з Грузії, які займають керівні посади в Україні? Це все наступні кроки. Супрун не здала другий паспорт, вона є іноземкою. Що відбувається? Найголовніше, це взаємні образи. Люди добрі, ви ж були коаліцією, ви несете відповідальність. Якщо ті, які сьогодні називають себе опозицією і звертаються до коаліції: ви узурпуєте владу, – то це означає, що ви вийшли з коаліції. Я закликаю «Об'єднання «Самопоміч», «Батьківщину», всіх, якщо ви вийшли з коаліції, позбавтеся своїх керівних посад у комітетах. Ви ж їх отримали завдяки своїй участі в коаліції, ви ж несете політичну відповідальність за те, що відбувається в державі. Віддайте свої посади заступників голів комітетів, секретарів, переходьте в опозицію.

Наостанок я вам скажу одну таку річ. У мене запитання: чи багато хто тут у залі любить Україну, чи він любить себе в Україні? Якщо ви любите Україну як державу, пошкодуйте тих людей, які вас обирали. Вони ні в чому не винні. Не сійте ворожнечі, не сійте громадянського протистояння, бо ззовні дуже багато людей хочуть, щоб ми своїми руками роздерли цю державу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я не попередив Генерального прокурора, що надам йому можливість для заключного слова. Він уже поїхав виконувати свої обов'язки.

Колеги, сьогодні під час обговорення, незважаючи на всі ті емоції, які були зранку, ми дали змогу поставити запитання від фракцій і від народних депутатів, і виступити від фракцій. Це тривало майже дві години. Хочу також наголосити, що завтра ми продовжимо обговорення інших силових відомств. Але щоб не було образ, ми не зможемо по дві години давати кожному представнику силового відомства, бо не встигнемо дійти до будь-яких питань порядку денного. Думаю, що завтра відведемо по годині для виступів керівників силових відомств. Ще раз запрошую керівників на завтрашнє пленарне засідання.

А зараз вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра о 10 годині я запрошую всіх до залу для продовження нашої роботи.

Дякую. До побачення.